

ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА РОБОТА В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

СЛАБКИЙ Геннадій

доктор медичних наук, професор

БЛАК-ЛУК'ЯНЧУК Вікторія

кандидат медичних наук, доцент

КОСТЕНКО Софія

старший лаборант кафедри наук про здоров'я

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Вступ. Всесвітня організація охорони здоров'я приділяє значну увагу забезпечення населенням достатнього рівня фізичної активності, як значимої детермінанти формування та забезпечення збереження і зміцнення здоров'я [1-3].

Мета та завдання. Дослідити та проаналізувати рівень охоплення різних категорій населення Закарпатської області фізкультурно-оздоровчою роботою, як важливого фактору зміцнення та збереження особистого здоров'я.

Матеріали і методи дослідження. *Матеріали:* дані головного управління статистики в Закарпатській області за 2012 рік [4]. *Методи:* бібліосемантичний, статистичний, структурно-логічного аналізу.

Результати. На першому етапі дослідження нами було досліджено наявність умов для заняття спортом дитячого населення області. Вивчалися дані щодо наявності в області дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ), спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву (СДЮШОР) та шкіл вищої спортивної майстерності (ШВСМ), а також кількості дітей, що там займаються. Отримані результати наведено в табл.1.

Аналіз наведених в табл. 1 даних вказує на те, що кількість ДЮСШ та СДЮШОР в Закарпатській області за роки дослідження (2017-2021 рр) збільшилося на одну і склало 34 заклади, але при цьому кількість дітей, які там займаються зменшилася на 3576 (23,1%) і склало 11874 осіб. В області функціонує одна ШВСМ в якій в 2021 р. займалося 120 дітей із статистично недостовірною різницею кількості дітей, які там займаються за роки спостереження.

Спортивні школи для дітей (2017-2021)

Рік	ДЮСШ та СДЮШОР		ШВСМ	
	Кількість закладів	У них дітей	Кількість закладів	У них дітей
2021	34	11874	1	120
2020	34	13071	1	121
2019	34	13712	1	129
2018	34	13509	1	125
2017	33	15450	1	113

Наступним кроком дослідження було вивчення даних щодо охоплення населення Закарпатської області фізкультурно - оздоровчою роботою в 2021 році. Отримані дані наведено в табл.2.

Аналіз наведених в табл. 2 даних та проведені розрахунки вказують на те, що фізичною культурою і спортом в Закарпатській області займається наступна частка населення:

- всього населення: 13,1%;
  - осіб у віці 6-18 років: 50,2%;
  - із числа учнів закладів загальної середньої освіти: 59,0%;
  - із числа учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти: 47,2%;
  - із числа студентів закладів фахової передвищої освіти: 28,5%;
  - із числа студентів закладів вищої освіти: 33,9%;
- із числа осіб з інвалідністю: 1,6%.

Фізкультурно - оздоровча робота в Закарпатській області, 2021 рік

Показник	Кількість осіб, які займаються фізичною культурою та спортом		Із них осіб у віці 6-18 років
Усього	163421		125121
В закладах дошкільної освіти ¹	12865		167
У закладах загальної середньої освіти ¹	101009		101009
У закладах професійної (професійно-технічної) освіти ¹	2868		2743
У закладах фахової передвищої освіти ¹	2455		2135
У закладах вищої освіти ¹	5844		5020
У організаціях, які здійснюють фізкультурно- оздоровчу діяльність за місцем проживання громадян	15601		9087
На підприємствах, в установах, організаціях	14756		2113
Із загальної кількості осіб, які займаються фізичною культурою та спортом	абс	% від загальної кількості в області	-
- жінки	71293	43,6	x
- особи з інвалідністю, що займаються реабілітаційно-оздоровчою роботою	1194	0,7	x

Примітка: ¹без урахування осіб, які відвідують заняття (уроки) з фізичної культури (фізичного виховання), що здійснювалися в рамках навчального процесу

Висновки. Отримані в ході дослідження дані вказують на низький рівень охоплення населення Закарпатської області фізкультурно-оздоровчою роботою. Так, загальний рівень охоплення постійного населення області фізкультурно-оздоровчою роботою складає 13,1% в тому числі студентів закладів вищої освіти

33,9%, студентів закладів фахової передвищої освіти 28,5% та осіб з інвалідністю 1,6%. Більш високим він є серед населення області у віці 6-18 років - 50,2% в тому числі серед учнів закладів загальної середньої освіти - 59,0%.

Література

1. Всемирная организация здравоохранения. Глобальные рекомендации ВОЗ по физической активности для здоровья. Женева: Всемирная организация здравоохранения; 2010 г.
2. World Health Organization. WHO Handbook for guideline development - 2nd ed. Geneva: World Health Organization; 2014.
3. Всемирная организация здравоохранения. Глобальный план действий ВОЗ по повышению уровня физической активности на 2018–2030 гг.: повышение уровня активности людей для укрепления здоровья в мире. Женева: Всемирная организация здравоохранения; 2018 г.
4. Статистичний щорічник Закарпаття. 2021. Ужгород. 2022. – 398 с.

